

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/165/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7121209497
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7121209497.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a sudcov Mgr. Angeliky Sopoligovej a JUDr. Borisa Brondoša v spore žalobcu P. B. B. O.Q., H.. XX.X.XXXX, C. C., M. X, zastúpeného JUDr. Mgr. Rudolfom Leškom, Ph.D., LL.M., advokátom, Bratislava, Bajkalská 21/A, proti žalovanému ŠARIŠ CENTRUM, a.s., Bardejov, Námestie SNP 1, IČO: 35 756 551, zastúpenému JUDr. Lukášom Kišeľakom, advokátom, Prešov, Weberova 8, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu 25Ca/9/2021-283 z 21.4.2022 Okresného súdu Košice I

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie uznesením 25Ca/9/2021-91 z 18.11.2021 zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Vychádzal z návrhu žalobcu zo dňa 20.10.2021, ktorým sa tento domáhal ochrany autorského práva žiadajúc, aby súd neodkladným opatrením prikázal žalovanému zdržať sa pokračovania v stavebných prácach na prístavbe vstupu budovy obchodného domu CENTRUM sup. č. XXXX stojacej na pozemku parc. č. CKN XXX/X v katastrálnom území C., ktorá je predmetom stavebného konania vedeného mestom Bardejov pod spis č. ŽP 3099/2020, a na prístavbe II. NP nad existujúcou prístavbou dolnej predajne budovy obchodného domu CENTRUM sup. č. XXXX stojacej na pozemku parc. č. CKN XXX/X v katastrálnom území C., ktorá je predmetom stavebného konania vedeného mestom Bardejov pod spis č. ŽP 3828/2020, bez jeho súhlasu, čo odôvodnil tým, že pôsobí ako autorizovaný architekt a je jediným autorom diela - Združené nákupné stredisko CENTRUM v Bardejove a žalovaný je vlastníkom tejto stavby stojacej na jeho pozemku parc. č. XXX/X a tento dňa 10.9.2020 podal žiadosť o vydanie stavebného povolenia na stavbu „Prístavba vstupu OD CENTRUM“, čím bolo začaté stavebné konanie a voči predmetnému návrhu podal ako autor diela námietky, keď žalovaný aj dňa 14.12.2020 podal žiadosť o vydanie druhého stavebného povolenia na stavbu „Prístavba a zmena fasády obchodného domu CENTRUM“ a i voči tomuto prezentovanému návrhu ako autor stavby podal námietky a hoci príslušné stavebné povolenie na vykonanie stavebných úprav doposiaľ vydané nebolo, žalovaný i tak začal s rekonštrukciou obchodného domu a stavebnými prácami i napriek tomu, že mestský úrad ho vyzval s okamžitou platnosťou zastaviť všetky stavebné práce a je tak protiprávne zasahované do jeho diela a práv vyplývajúcich z Autorského zákona. Súd prvej inštancie ďalej zhrnul, ktoré listinné dôkazy sú súčasťou návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (bod 26. odôvodnenia uznesenia), citoval § 324 ods. 1, 2, § 325 ods. 1, 2 písm. d/, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1 a § 329 ods. 1, 2 CSP a charakterizoval inštitút neodkladného opatrenia. Z obsahu spisu Okresného súdu Košice I sp. zn. 15Ca/5/2021 zistil, že žalobca P. B. B. O. sa voči žalovanému domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zakázal žalovanému vykonať prístavbu vstupu OD CENTRUM stojaceho na pozemku parc. č. XXX/X v kat. území C. bez súhlasu žalobcu, pričom Okresný súd Košice I uznesením zo dňa 9.2.2021 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a Krajský súd v Košiciach, rozhodujúci o odvolaní žalobcu, uznesením zo dňa 22.7.2021 uznesenie prvostupňového súdu potvrdil. V bodoch 45. až 54. odôvodnenia

popísal zistenia vyplývajúce z rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/104/2021 z 22.7.2021 a uviedol, že aj keď žalobca predložil listinné doklady preukazujúce osvedčenie o zápise diela do Registra architektonických diel a upravil žalobný petit mal za to, že s poukazom na vyslovené právne názory odvolacím súdom v predchádzajúcom konaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je možné vyhovieť. Vydaním neodkladného opatrenia by podľa neho došlo k neúmernému zásahu do vlastníckych práv žalovaného, ktorý je vlastníkom dotknutého pozemku i samotnej stavby obchodného centra, pričom stavebné konanie, týkajúce sa rekonštrukcie objektu, prístavby a zmeny fasády ako aj prístavby vstupu doposiaľ prebieha a ukončené nie je. Stotožnil sa s názorom odvolacieho súdu v konaní 15Ca/5/2021 aj v tom smere, že žalobcovi nejde tak o zachovanie stavby v nezmenenej podobe, ale skôr o finančné vyrovnanie a nie je tak daná potreba úpravy pomerov medzi stranami sporu.

3. Uznesenie napadol včas podaným odvolaním žalobca, navrhol ho zmeniť a nariadiť navrhnuté neodkladné opatrenie majúce za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné, keď prvoinštančný súd dospel na základe vykonaných dôkazov aj k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že veľmi krátke vlastné odôvodnenie súdu prvého stupňa je obsiahnuté až v bodoch 55. a 56. odôvodnenia a vo zvyšnom rozsahu súd iba konštatuje obsah návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a obsah uznesenia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/104/2021. Bol toho názoru, že po vydaní tohto rozhodnutia krajského súdu došlo k významným zmenám v skutkových okolnostiach veci a prvoinštančný súd svoje závery a úvahy nedostatočne odôvodnil. Upozornil, že predmetné konanie sa od predchádzajúceho líši hlavne v tom, že autorskoprávnu povahu diela už osvedčil jeho zápisom do Registra architektonických diel a predovšetkým tým, že žalovaný už medzitým skutočne započal rekonštrukciu obchodného domu, a to aj bez stavebného povolenia, to napriek výzve stavebného úradu, aby všetky stavebné práce zastavil. Po vydaní rozhodnutia v predchádzajúcom konaní tak došlo k zmenám v podstatných okolnostiach takým spôsobom, že žiadny dôvod Krajského súdu v Košiciach vedúci k zamietnutiu návrhu už nie je možné pre predmetný spor aplikovať. Doplnil, že pôvodne navrhol žalovanému spoluprácu pri úpravách predmetnej stavby v dobrej viere, aby nedošlo k znehodnoteniu jeho diela, keďže s navrhovanou realizáciou sa nevedel stotožniť, avšak už vykonávanými zásahmi je mu spôsobovaná nenapraviteľná nemajetková ujma, ktorá sa každým dňom zhoršuje. Sú tak dané podmienky pre vyhovieť návrhu, keď neodkladné opatrenie by bolo aj proporcionálne k oprávneným záujmom žalovaného, keď podľa Autorského zákona vlastník stavby, ktorá je vyjadrením architektonického diela, môže na nej vykonávať len také stavebné úpravy a udržiavacie práce, ktoré sú nevyhnuté na jej udržanie v dobrom stave a ktoré neznižujú hodnotu architektonického diela ani nezasahujú do autorských práv.

4. Krajský súd v Košiciach uznesením 3Co/25/2022-125 zo 4.3.2022 zrušil uznesenie súdu prvej inštancie z 18.11.2021 a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Upriamil pozornosť súdu prvej inštancie na znenie § 341 ods. 1 CSP, vytkol mu nedostatok dôvodov rozhodnutia a upozornil, že oproti pôvodnému konaniu vedenému pod sp. zn. 15Ca/5/2021 došlo k viacerým zmenám, keď žalobca osvedčil zápis predmetného diela do Registra architektonických diel a žalovaný podľa dôkazov už priamo realizuje stavebné úpravy daného diela.

5. Súd prvej inštancie ďalším uznesením 25Ca/9/2021-283 z 21.4.2022, t.j. teraz preskúmaným rozhodnutím žalovanému prikázal zdržať sa pokračovania v stavebných prácach na prístavbe vstupu budovy obchodného domu CENTRUM sup. č. XXXX stojacej na pozemku parc. č. CKN XXX/X v katastrálnom území C., ktorá je predmetom stavebného konania vedeného mestom Bardejov pod spis č. ŽP 3099/2020, a na prístavbe II. NP nad existujúcou prístavbou dolnej predajne budovy obchodného domu CENTRUM sup. č. XXXX stojacej na pozemku parc. č. CKN XXX/X v katastrálnom území C., ktorá je predmetom stavebného konania vedeného mestom Bardejov pod spis č. ŽP 3828/2020, bez súhlasu žalobcu a žalobcovi uložil podať žalobu vo veci samej do 30 dní od doručenia uznesenia, ktorou sa bude domáhať nárokov podľa zákona č. 185/2015 Z.z. Autorského zákona a žalobcovi priznal i nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

6. Vychádzal z návrhu, ktorým sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa pokračovania v stavebných prácach na prístavbe vstupu a druhého nadzemného podlažia budovy Obchodného domu CENTRUM so súp. číslom XXXX v kat. území C. bez jeho súhlasu tvrdiac, že je uznávaným a autorizovaným architektom a v zmysle § 13 ods. 1 Autorského zákona aj jediným autorom diela Združené nákupné stredisko CENTRUM v Bardejove, ktoré je jedinečným výsledkom jeho tvorivej duševnej činnosti a žalovaný ako akciová spoločnosť podnikajúca v stavebníctve požiadala o vydanie stavebných povolení, v dôsledku ktorých má dôjsť k zmenám na spornej stavbe, čím sú

ohrozené autorské práva na ňu sa vzťahujúce. Zrekapituloval listinné dôkazy predložené do spisu a doterajší priebeh konania a poukázal na to, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol už uznesením z 18.11.2021, avšak odvolací súd jeho uznesenie rozhodnutím zo dňa 4.3.2022 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Právne vec posúdil podľa § 324 ods. 1, 2, § 325 ods. 1, 2 písm. d/, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, 2 a § 341 ods. 1, 2 a citoval aj § 58 ods. 1 písm. a/ až c/, f/ zákona č. 185/2015 Z.z. a charakterizoval podmienky, za ktorých môže byť vyhovené návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Konštatoval, že žalobca sa prostredníctvom návrhu domáhal ochrany svojho autorského práva podľa zákona č. 185/2015 Z.z. a osvedčil zápis predmetného diela do Registra architektonických diel. Mal za to, že mu hrozia zásahy do jeho autorských práv, keď žalovaný už priamo realizuje stavebné úpravy diela bez jeho súhlasu, o čom svedčí fotodokumentácia z augusta 2021, ako aj prípis Okresnej prokuratúry Bardejov zo dňa 28.6.2021, upozorňujúci Mesto Bardejov na porušovanie povinností v správnom konaní, týkajúcich sa žiadosti o vydanie stavebného povolenia na stavbu „Prístavba vstupu obchodného domu CENTRUM“ a „Prístavba a zmena fasády obchodného domu CENTRUM“. Konštatoval ďalej, že žalovaný realizuje stavebné úpravy diela, ktorého autorom je žalobca bez jeho súhlasu a vykonaním týchto úprav budú ťažko reparable stavebné úpravy. Žalobca osvedčil aj reálnu a bezprostrednú hrozbu, že jeho autorské právo je bezprostredne ohrozené, kvôli čomu návrhu vyhovel. Zároveň žalobcovi uložil povinnosť podať v lehote 30 dní od doručenia uznesenia žalobu vo veci samej podľa zákona č. 185/2015 Z.z. a o trovách konania rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

7. Uznesenie napadol včas podaným odvolaním žalovaný. Navrhol ho zmeniť a návrh na vydanie neodkladného opatrenia zamietnuť. Vytkol súdu prvej inštancie, že pri svojej rozhodovacej činnosti sa sústredil predovšetkým na registráciu autorského diela v registri, čím mal vyriešenú aktívnu legitimitáciu žalobcu. Bol toho názoru, že neexistuje žiadna zákonná právna úprava pre akékoľvek účinky založenia zákonnej domnienky, či dokonca fikcie existencie autorského práva žalobcu k ním zaregistrovanému autorskému dielu v Registri architektonických diel. Tento register je voľne prístupný pre členov Slovenskej komory architektov, ktorí sú oprávnení za poplatok 10 eur si zaregistrovať registrovateľom označené autorské dielo na základe ich tvrdení. Konajúci súd nedostatočne zohľadnil aj tú skutočnosť, že žalobca si dielo dal registrovať tendenčne, a to zrejme v marci 2021. K svojmu samotnému autorstvu nepredložil žiadne ďalšie doklady, mimo akéhosi časopiseckého článku z roku 1988 a článkov z roku 2021, ktoré sú bez akejkoľvek právnej validity. Sporné obchodné centrum je obrovský objekt, polyfunkčná budova, ktorú objektívne nemohol autorsky obsiahnuť sám žalobca. Dňa 21.4.2022 podnetoval Slovenskú komoru architektov a žiadal o zaujatie stanoviska k jeho podnetu, avšak odpoveď doposiaľ nedostal. Trval na názore, že žalobca nedisponuje žiadnymi dokladmi preukazujúcimi jeho údajné autorstvo k OC CENTRUM v Bardejove. K výstavbe nehnuteľnosti, teraz v jeho vlastníctve, došlo pred rokom 1989 a podľa dostupných dokladov projektovú dokumentáciu vypracovala projektová organizácia ŠPÚ obchodu v Bratislave. Zdôraznil, že žalobca sa o svoje údajné autorské práva k autorskému dielu v Bardejove nezaujímal od roku 1986 až do roku 2021 a pred začatím súdneho konania vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 15Ca/5/2021 nikdy o žalobcovi ako autorovi diela nepočul. Navyše nemá vedomosť o tom, aby od prvého podania, teda od 26.1.2021 ku dňu vypracovania odvolania žalobca voči nemu podal akúkoľvek „riadnu“ žalobu, predmetom ktorej by bolo posúdenie existencie domnelých autorských práv, a tak absentuje požiadavka bezodkladnosti úpravy pomerov. Postup žalobcu, spočívajúci v podávaní návrhov na nariadenie neodkladného opatrenia podľa neho je v rozpore s dobrými mravmi a ide tak o zneužitie tohto procesného inštitútu a žalobca takýmto spôsobom môže sledovať iba dosiahnutie vlastného ekonomického prospechu. Jeho reálnym motívom môže byť dostať ho do „patovej neriešiteľnej ekonomicky neúnosnej situácie“, keď po nariadení predbežného opatrenia môže voči nemu vznášať svoje údajné nároky titulom autorstva, pri súčasnom vedení siahodlhých súdnych konaní. Vydané neodkladné opatrenie je podľa neho neproporčné a neprimerané, keď v ich dôsledku sa stavebné konania prebiehajúce na Stavebnom úrade Bardejov môžu stať čisto formálne a obsolentné. V konečnom dôsledku vyhobením návrhu došlo k nezákonnému a neprimeranému obmedzeniu jeho práv, keď o námietkach žalobcu k projektovej dokumentácii prestavby budovy majú predsa rozhodnúť kompetentné správne orgány.

8. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol napadnuté rozhodnutie potvrdiť a priznať mu náhradu trov konania. Ku tvrdeniu o účelovej registrácii autorského diela v Registri architektonických diel uviedol, že Slovenská komora architektov je samosprávna stavovská právnická osoba, ktorá vedie príslušný Register architektonických diel a dokonca v jeho štatúte, v článku 5 sa uvádza, že tento zavádza právnu domnienku, podľa ktorej ten, kto je v registri uvedený ako autor diela sa považuje za

autora, pokiaľ sa nepreukáže opak. Je pravdou, že žalovaný na Slovenskú komoru architektov zaslal podnet na pozastavenie zverejnenia architektonického diela v registri, avšak podľa odpovede komory architektov dielo bolo do Registra architektonických diel zapísané potom, ako autor dostatočným a hodnoverným spôsobom preukázal svoje autorstvo k nemu. Na preukázanie svojich práv k dielu predložil navyše aj odbornú architektonickú recenziu diela vydanú v časopise vtedajšieho Zväzu slovenských architektov z roku 1988 a je sotva mysliteľné, aby k tejto recenzii došlo omylom alebo aby sa ľstivo už v roku 1988 vydával za jediného autora diela, keby to nezodpovedalo skutočnosti. Podľa tvrdenia žalovaného projektovú dokumentáciu k dielu vypracoval Štátny projektový ústav obchodu v Bratislave, ktorý však v rozhodnej dobe bol jeho zamestnávateľom, keď z právnej úpravy účinnej v dobe vytvorenia diela vyplýva, že autorské právo si k dielu vykonáva autor, teda on. Uznal, že nevedel o rôznych stavebných úpravách vykonávaných na diele, tak ako tieto vyplývajú z kolaudačných rozhodnutí z roku 2006 a 2008, avšak voči týmto a ďalším sa bude brániť v súdnom konaní začatom dňa 26.5.2022 a autorské práva mu náležia bez ohľadu na to, či ich po dobu ochrany vykonáva alebo nie. Je presvedčený, že v dostatočnom rozsahu osvedčil, že je autorom predmetného architektonického diela. Nesúhlasil ani s argumentom o účelových podaniach na súd, keď v prvom konaní o vydanie neodkladného opatrenia sa domáhal ochrany pred samotným zásahom do autorských práv z dôvodov hroziaceho zásahu a v druhom návrhu už poukazyval na to, že žalovaný skutočne započal s rekonštrukciou obchodného domu a trvajúce ohrozenie práv sa zmenilo na pokračujúci zásah. Nesúhlasil s názorom, že neodkladné opatrenie je nadbytočné a pre ochranu jeho práv postačujú prostriedky v rámci stavebného práva, keďže tento názor hrubo nerozlišuje medzi verejným stavebným právom a súkromným právom autorským, kedy oba právne režimy chránia síce podobné ale predsa odlišné záujmy spoločnosti. Je ironické, ak žalovaný poukazuje na dobré mravy a úmyselne sa vyhýba faktu, že práve on so zlým úmyslom vedome zasahuje do jeho autorských práv a porušuje verejnoprávne predpisy vykonaním nelegálnych stavebných úprav.

9. Žalovaný v odvolacej replike trval na uplatnených odvolacích námietkach a na tom, že zámerom žalobcu je iba „paralyzovanie“ jeho vlastníckych práv k nehnuteľnému majetku, keďže mu bol doručený návrh na začatie konania z 13.6.2022, ktorým žalobca od neho požaduje náhradu nemajetkovej ujmy a vydanie bezdôvodného obohatenia v úhrnej výške 107 468,40 eur a s tým spojené odstránenie stavebných úprav a navrátenie do pôvodného stavu. Upozornil, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal svoje údajné pracovné zaradenie pre projektovú organizáciu ŠPÚ obchodu v Bratislave a o jeho autorskom práve sám o sebe nesvedčí ani zápis v Registri Slovenskej komory architektov. Spochybnil, aby žalobca ako temer čerstvý absolvent vysokej školy sám ako pracovník vypracoval projektovú dokumentáciu na stavbu - Združené nákupné stredisko v Bardejove, keďže išlo o značne rozsiahlu stavbu. Svoje práva nemôže odvodzovať od zápisu realizovaného súkromnou stavovskou organizáciou. Nezákonné akceptovanie žalobcu za autora diela OD CENTRUM by vytvorilo precedens, za pomoci ktorého sa po troch dekádach zhotovenia diela môže zjaviť akýkoľvek bývalý pracovník projektovej socialistickej organizácie a nechať si registrovať svoje údajné autorstvo v Registri architektonických diel, len na základe maximálne časopiseckého článku a domáhať sa neopodstatnených práv.

10. Žalobca v odvolacej duplike trval na potvrdení napadnutého uznesenia s poukazom na to, že jeho autorstvo k dielu je neopodstatnene spochybňované, a to len na základe subjektívnych názorov. Zdôraznil, že všetky stavebné úpravy, ktoré sú predmetom konania vykonal žalovaný bez potrebného stavebného povolenia a evidentne tak nerešpektuje nielen súkromnoprávne nároky vyplývajúce z autorskoprávných predpisov ale i verejnoprávne predpisy a právomoc stavebného úradu. Zopakoval, že predmetné dielo vytvoril pre podnik Štátny projektový ústav obchodu ČSSR a ide o zamestnanecké autorské dielo, ku ktorému autorské práva aj podľa vtedy účinných predpisov vykonáva on, keď navyše podnik medzičasom zanikol bez právneho nástupcu a autorské práva sám vykonávať nemôže. V takom prípade v súlade so zásadou elasticity autorského práva tieto vykonáva on. Pri zápise diela do registra zo strany Slovenskej komory architektov došlo k prieskumu a posúdeniu jeho autorstva.

11. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas (§ 362 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a z hľadísk odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné, pretože napadnuté uznesenie je vecne správne.

12. Podľa ust. § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Podľa ods. 3 neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

14. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

15. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že v rámci civilného sporového konania je nariadenie neodkladného opatrenia možné iba na návrh a za splnenia zákonných predpokladov. Neodkladné opatrenie za účelom rýchlej úpravy (§ 328 ods. 2 CSP) pomerov strán môže súd nariadiť len ak je to bezodkladne potrebné a/alebo existuje obava, že exekúcia bude ohrozená. Týmto predpokladom zodpovedá požiadavka osobitných náležitostí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom podľa zákonného vymedzenia musí jeho navrhovateľ opísať rozhodujúce skutočnosti, odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená. Súd rozhoduje v krátkej dobe bez nariadenia pojednávania, bez výsluchu a bez vyjadrenia protistrany, preto z procesného hľadiska je zásadným obsah samotného návrhu, lebo len z tohto súd pri rozhodovaní o NO môže vychádzať. Z povahy veci vyplýva, že zjavne neodôvodnenému alebo neexistujúcemu nároku nemožno poskytnúť ochranu prostredníctvom neodkladného opatrenia, a preto v návrhu musí navrhovateľ opísať skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Náležitosti návrhu vymedzuje ust. § 326 CSP. Splnenie aspoň jedného zo základných predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia musí teda súd primárne vyhodnotiť na základe návrhu a to z rozhodujúcich skutočností, ktoré navrhovateľa uvádzajú. Navrhovateľ NO teda musí opísaním rozhodujúcich skutočností presvedčiť o potrebe nariadiť neodkladné opatrenie v záujme dosiahnutia ochranného účelu, ktorý je pre tento inštitút charakteristický. To predstavuje aj argumentačnú líniu v zmysle zákonom vyžadovaného odôvodnenia. Po uvedení rozhodujúcich skutočností v návrhu ich musí navrhovateľ náležitým spôsobom osvedčiť. Hodnoverné osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku predpokladá jasné, určité a zrozumiteľné skutkové tvrdenia navrhovateľa, predloženie dostupných listinných dôkazov a elementárnu právnu argumentáciu, z ktorých možno vyvodiť záver o vysokej pravdepodobnosti, že chránený nárok je dôvodný a trvá. Pomery, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené musia mať vždy povahu právnych vzťahov. Potreba úpravy musí byť bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. V spojitosti so zákonnou požiadavkou osvedčenia práva je nevyhnutné vyporiadať sa aj s otázkou zákonnosti hroziaceho zásahu. Neodkladné opatrenie nemôže teda poskytovať ochranu voči postupu, ktorý je v súlade so zákonom.

16. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vyhovel správne návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, keďže na to boli splnené podmienky, nakoľko žalobca osvedčil reálnu a bezprostrednú hrozbu, že jeho autorské právo ako autora diela obchodný dom „CENTRUM“ je bezprostredne ohrozené.

17. Podľa § 341 ods. 1 CSP neodkladným opatrením môže súd nariadiť strane, aby sa zdržala konania, ktorým ohrozuje alebo porušuje právo duševného vlastníctva.

18. Citované ustanovenie s poukazom na inštitút neodkladného opatrenia reaguje na osobitosti konaní vo veciach práva duševného vlastníctva a jeho obsahom je uloženie povinnosti strane zdržať sa zásahov doň. Kým § 325 ods. 1 a nasl. CSP vymedzujú všeobecné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, § 341 ods. 1 CSP vymedzuje obsah tohto inštitútu vo veciach práva duševného vlastníctva. Osobitná právna úprava inštitútu neodkladného opatrenia vo veciach práva duševného vlastníctva je aj reakciou na požiadavky vyplývajúce zo Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29.4.2004 o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva. Práva duševného vlastníctva vyplývajú okrem iného aj zo zákona č. 185/2015 Z.z. Autorského zákona. Obsahom neodkladného opatrenia v zmysle § 341 CSP je uloženie povinnosti protistrane zdržať sa zásahov do práva duševného vlastníctva, ktorými je toto právo ohrozované alebo porušované. Pod porušením alebo ohrozením práva duševného vlastníctva je nutné vnímať ohrozenie, či porušenie konkrétneho subjektívneho práva vyplývajúceho z okruhu právnych noriem, ktoré upravujú práva duševného vlastníctva.

19. Podľa názoru súdu prvej inštancie, s ktorým sa stotožňuje aj odvolací súd žalobca osvedčil, že v Registri architektonických diel je zapísaný ako autor diela „ZNS - OD CENTRUM Bardejov“, čo spolu s ďalšími dôkazmi pre toto štádium konania postačuje pre podporu jeho nároku na nariadenie neodkladného opatrenia. Žalovaný síce vo svojich podaniach bagatelizuje zápis autorstva žalobcu do registra, tento však je vedený Slovenskou komorou architektov, ako samosprávnou stavovskou právnickou osobou, ktorou povinnosťou je okrem iného aj zhromažďovať údaje o architektonických dielach členov a viesť o nich evidenciu. Podľa vyjadrenia IH. X. Z., riaditeľky úradu Slovenskej komory architektov zo 17.5.2022 (viď č.l. 338 spisu) dielo ZNS - OD CENTRUM Bardejov architekta - žalobcu bolo do Registra architektonických diel Slovenskej komory architektov zapísané pod č. 117/2021 po práve, nakoľko autor dostatočným a hodnoverným spôsobom preukázal svoje autorstvo k nemu. Okrem toho žalobca v rámci návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na podporu preukázania svojho autorstva k dielu predložil aj odbornú architektonickú recenziu diela vydanú v časopise vtedajšieho Zväzu slovenských architektov Projekt, č. X/XXXX, kde odborný recenzent L. Q.Ň. uvádza jeho bez pochybností ako autora diela.

20. Žalovaný ďalej vo svojich odvolacích námietkach upozorňuje na to, že žalobca ku dňu podania odvolania nepodal „riadnu žalobu“, čo ma nasvedčovať zneužívaniu inštitútu neodkladného opatrenia. Odvolaciemu súdu z úradnej činnosti je známe, že žalobca Okresnému súdu Košice I dňa 26.5.2022 doručil žalobu o finančné plnenie a o odstránenie následkov zásahu do jeho autorského práva k spornému dielu, keď predtým sa svojich nárokov domáhal návrhmi na nariadenie neodkladného opatrenia z 26.1.2021 a 20.10.2021 (prejednávaná vec). O záujme žalobcu dosiahnuť rešpektovanie jeho práv svedčí i jeho aktívne vystupovanie v rámci stavebných konaní vedených Stavebným úradom mesta Bardejov pod č. ŽP3099/2020 a ŽP3828/2020, kde Okresná prokuratúra Bardejov upozorňovala stavebný úrad na nečinnosť a uložila mu povinnosť v týchto veciach konať (viď upozornenie prokurátora z 28.6.2021 na č.l. 53 a nasl. súdneho spisu), na čo Mesto Bardejov reagovalo výzvou z 15.7.2021 adresovanou žalovanému, žiadajúcou ukončiť všetky stavebné práce (viď výzvy z 15.7.2021 na č.l. 51 a 52 súdneho spisu).

21. Odvolací súd pri rozhodovaní o odvolaní v prejednávanej veci bol viazaný odvolacími námietkami žalovaného, ktorý sa v rámci nich obmedzil len na jednoduché spochybňovanie relevancie Registra autorských diel vedeného Slovenskou komorou architektov a „časopiseckého článku“ predloženého žalobcom a tvrdenie, že projektovú dokumentáciu obchodného centra vypracovala Projektová organizácia ŠPÚ obchodu v Bratislave, ktorého zamestnancom mal byť podľa jeho vyjadrenia žalobca (čo jeho autorstvo diela samé o sebe nevyvracia).

22. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

23. Pri preskúmaní vecnej správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je pre odvolací súd podstatný stav v čase vydania uznesenia súdom prvej inštancie. Je vylúčené, aby odvolací súd založil svoje rozhodnutie na skutočnostiach, ktoré nastali až po vydaní napadnutého uznesenia a na tieto skutočnosti prihliadať nemožno.

24. Keďže z odvolacích námietok žalovaného (ktorými je odvolací súd viazaný) nevyplývajú skutočnosti a okolnosti, ktoré by v čase rozhodovania prvoinštančného súdu obmedzovali či vylučovali výsledok súladný s návrhom obmedziť ho v pokračovaní v realizovaných stavebných prácach, odvolací súd potvrdil preskúmané rozhodnutie ako vecne správne.

25. Nakoľko rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, v súlade s § 262 ods. 1 CSP odvolací súd o nároku na náhradu trov odvolacieho konania nerozhodoval a s otázkou ich náhrady sa súd vyporiada následne až v rozhodnutí o veci samej.

26. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).